

νους λόφους και άκρωρείς και τὰς ὁδοὺς τὰς ἐξ αὐτῆς εἰς Θήβας, Χαιρώνειαν και Ἄμφισσαν ἀγούσας.

§ 142. Ἀμέσως δέ, πολιορκηθείσης τῆς Λεβαδείας, οἱ Τοῦρκοι αὐτῆς μὴ ἔχοντες ἱκαντὴν δύναμιν νὰ φυλάξωσιν ἅπαντα τὰκρα τῆς πόλεως, διότι μόλις ἦσαν περὶ τοὺς ὀκτακοσίους, περιωρίσθησαν ἐν τοῖς ἐπικαίροις αὐτῆς μέρεσιν, οἷον ἐν τῷ λόφῳ, ἐφ' ᾧ ὁ πύργος τοῦ ὠρολογίου τῆς πόλεως, ἐν ταῖς ἰσχυροτέραις οἰκίαις και ἐν τῷ σεσαθρωμένῳ φραγκικῷ ἴσως τῶν Δελαροσίων ἢ ἐνετικῷ φρουρίῳ, ἐν ᾧ ἐκλείσθη και ὁ βοεβόνδας ἔχων ὡς ἐνέχυρον δύο ἐκ τῶν προϋχόντων Λεβαδείας: τὸν Ἰωάννην Λογοθέτην και Νικόλαον Νάκον, οὗς ἀμέσως τῇ ἐσπέρᾳ τῆς 29 ἀντήλλαξεν ὁ Διάκος ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῶν μοναστῶν, ὡς εἴρηται, και χωριτῶν αἰχμαλωτισθέντος ἀστυνόμου τῆς Ἀμβρόσου ἀδελφοῦ ὄντος τοῦ βοεβόνδα. Τῇ 30 ἐξηκολούθησεν ἡ πολιορκία τοῦ φρουρίου ἐντονώτερον, τῇ δὲ 31 παρεδόθησαν οἱ ἐν αὐτῷ και οἱ ἐν τῷ πύργῳ τοῦ ὠρολογίου· τῇ δὲ πρώτη Ἀπριλίου ὑψωθείσα ἐπισήμως ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας, ἐφ' ἣ ἦν γεγραμμένη *θάνατος ἢ ἐλευθερία*, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐτέρου πλευροῦ ἡ εἰκὼν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, παρεδόθη τῷ Διάκῳ ὡς ἀρχιστρατηγῷ τῆς ἐπαρχίας ἐν τῇ πρὸς δυσμὰς τῆς Λεβαδείας ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, διότι πρότερον, ἀφ' οὗτου ἤρξατο ἡ ἐπανάστασις ἐν τῇ μονῇ ὁσίου Λουκᾶ, σημαίαν ἐπίσημον οἱ ἐπαναστάται, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπὸ τὸν ἀνδρεῖον Νικόλαον Σιμαρέσσην Ἀνεμωρίων φερόντων καλὴν σημαίαν κεντητήν, ἐφ' ἣς ἡ εἰκὼν τοῦ πολιούχου τῆς κωμοπόλεως τοῦ ἁγίου Γεωργίου, δὲν εἶχον, καθ' ὅσον οἱ ἐκ τοῦ ὁσίου Λουκᾶ ὀρμήσαντες εἰς Ἀμβρουσον εἶχον ἀπλοῦν ῥινόμακτρον (μανδῆλι) ὡς σημαίαν.

Ἐκ τῆς ἐν Φωκίδι ἄρα μονῆς τοῦ ὁσίου Λουκᾶ ἀρξάμενη ἡ ἐπανάστασις ἐν Λεβαδείᾳ τῆς Βοιωτίας ἐπισήμως ἀνεκηρύχθη και ἐκεῖθεν ἐξηπλώθη διὰ τοῦ ἥρωος αὐτῆς Διακού εἰς Ἀττικὴν, Λοκρίδα τὴν ἀνατολικὴν και Φθιώτιδα.

§ 143. Ἀλλὰ και πρὸς Δε τοῦ Παρνασοῦ ἐξηπλώθη ἡ ἐπανάστασις ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Λουκᾶ, διότι, ὡς εἴρηται, ὁ Ἡσαΐας παρασκευάσας τὰ εἰς αὐτὴν ἀποβλέποντα ἐν τῇ μονῇ εἶτ' ἀπῆλθεν εἰς Λοκρίδα τῶν Ὀζολῶν και ἐν τῇ μονῇ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ τῇ ἐπίσης ἐν τῇ Φωκίδι, συνεσκέφατο αὐθις τοῖς προκρίτοις και ἀρματωλοῖς τῆς Λοκρίδος· ὁμοθυμῶς δὲ κάκεῖ ἐψηφίσθη ἡ ἐπανάστασις. Ἐκ δὲ τῆς μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ ἐξηπλώθη και εἰς Δωρίδα κηρυχθεῖσα ἐπισήμως ἐν τῇ Λοκρικῇ πόλει Ἀμφίσση. Ἡ μονὴ ἄρα τοῦ ὁσίου Λουκᾶ ἐγένετο τὸ ὀρμητήριο και τῆς ἐν τῇ τῶν Ὀζολῶν Λοκρίδι και ἐν Δωρίδι ἐπαναστάσεως. Ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἀπόδειξις ὅτι και αὐτὸς ὁ ἀοίδιμος πατριάρχης Γρηγόριος ὁ ε' τὴν μονὴν τοῦ ὁσίου Λουκᾶ προσδιώρισεν ὡς ἀφετηρίαν τῆς ἐπαναστάσεως τῆς ἡπείρου Ἑλλάδος πλάσας, ὡς εἴρηται, ὑπόθεσιν τῆς μονῆς αὐτῆς, μεταπεμφόμενος ταύτης δῆθεν τῆς ὑποθέσεως ἕνεκα τοὺς προεστῶτας αὐτῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπως ἀναθῆ αὐτοῖς τὸ μέγα ἔργον τῆς παλιγγενεσίας τοῦ ἔθνους. Ὅθεν ἡ μονὴ τῆς Λαύρας ἐν Ἀχαΐᾳ και ἡ τοῦ ὁσίου Λουκᾶ ἐν Φωκίδι ἔτυχον τῆς εὐμοιρίας τοῦ νανάψωσι πρῶται τὴν φλόγα τῆς ἐπαναστάσεως, ἐξ ἣς ἐφωτίσθη, σύμπας ὁ ἐλληνισμός.

§ 144. Οὐ μόνον ἐστία και ὀρμητήριο τῆς ἐπαναστάσεως ἀνεδείχθη ἡ μονὴ, ἀλλὰ και σύμπαντα τὰ τέκνα αὐτῆς ἔταξεν ἐν τοῖς προμάχοις τῆς ἀγωνιζομένης πατρίδος. Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς 27 Μαρτίου τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1822 πάντες οἱ δυνάμενοι πολεμεῖν γέροντες και νέοι, ἱερομόναχοι και μοναχοὶ και δόκιμοι ταχθέντες ὑπὸ διαφόρους ὀπλαρχηγούς ἐπολέμουν μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὡς ἀπλοὶ μαχηταί· ἀπὸ δὲ τοῦ ἔαρος τοῦ 1822, ὅτε τὰ στίφη τῶν Τοῦρκων πὰ ὑπὸ τὸν Δράμαλην ὡς θύελλα προηγέλλετο μέλλουσα ὅτι τάχιστα νὰ

